

[Arbejdsministeren]

Arbejdsministeren (Auken):

Forslaget går ud på, at der ved lov skal opstilles en vifte af tilbud til arbejdsledige om deltagelse i samfundsgavnige aktiviteter. Deltagelsen skal efter forslaget være frivillig og ulønnet, og deltagerne skal kunne bevare deres arbejdsløshedsdagpenge under udførelse af denne såkaldte samfundstjeneste.

I bemærkningerne til forslaget er der fra forslagsstillernes side redegjort ret udførligt for ordningen. Det er især anført som begrundelse, at forslaget hjælper de ledige i en betrængt situation med trods alt at finde mening i tilværelsen, og at ordningen er let at slippe af med igen i en bedre beskæftigelses-situation, fordi de ledige hurtigt kan løsrives fra samfundstjenesten, og fordi man ikke har tilrettelagt den offentlige service på baggrund af de lediges arbejde i samfundstjenesten.

Jeg skal i øvrigt ikke gå ind på de mange enkeltheder i forslagsstillernes bemærkninger, men skal kun sige, at jeg selvfølgelig er åben over for alle tanker, som kan medvirke til at hjælpe på den ulykkelige beskæftigelses-situation, vi har her i landet, både med hensyn til at skaffe arbejde og med hensyn til – ganske vist som noget mindre værdifuldt – at søge at give de ledige en meningsfyldt tilværelse under ledighed. Det er derfor klart, at jeg gerne vil udtrykke sympati for de motiver og de intentioner, som forslagsstillerne har haft med forslaget. Med hensyn til den praktiske omsættelse, den praktiske udformning af disse smukke tanker, er min sympati eller min positive indstilling mere begrænset.

Det er klart, at jeg vil være parat til under udvalgsarbejdet at diskutere de perspektiver, herunder også de store problemer, som forslaget rejser. Jeg vil dog gerne allerede nu nævne en række af de betænkeligheder, man kan have ved at gennemføre kristeligt folkepartis forslag.

For det første er ideen om at søge det offentlige serviceniveau forbedret gennem en frivillig og ulønnet indsats fra arbejdslediges side efter min mening ikke rigtig. Hvis man ønsker at forbedre det offentlige service, hvis man ønsker at styrke det arbejde, som almennyttige organisationer af forskellig art udfører – og det kan man efter min opfattelse kun synes er hensigtsmæssigt, ikke mindst under den nuværende dårlige beskæftigelses-situation – så vil det efter regeringens opfat-

telse klart være at foretrække at gøre dette ved regulære ansættelser inden for den offentlige sektor og i disse almennyttige foretagender.

Jeg er klar over, at man herved ikke ville opnå det, som bl. a. tilsigtes med forslaget, nemlig bagefter at kunne nedtrappe den offentlige service gennem overførsel af de ledige i samfundstjenesten til arbejde i den private sektor. Men jeg må da også hertil sige, at det af planlægningsmæssige grunde ville være en ulykke for den offentlige sektor og alle de almennyttige foretagender og de borgere, der skal betjenes gennem disses virksomhed, om man ikke kunne tilrettelægge en langsigtet politik på et rimeligt aktivitetsniveau.

For det andet ville det være klart i strid med arbejdsløshedsforsikringsordningens målsætning og principper, hvis det skulle være muligt at bevare dagpenge under udførelse af arbejde, også selv om man kalder det samfundstjeneste. Det kan ikke være sådan, at ledige sættes til at udføre arbejde og samtidig får arbejdsløshedsdagpenge, hvor det ville være naturligt eller normalt at aflønne dette arbejde.

Endelig er det mig ikke muligt at se, at de betragtninger, der ligger bag forslaget, og de formål, som forslaget sigter på at opnå, ikke allerede kan klares i mindst samme omfang med de gældende regler om beskæftigelsesarbejder m. v. Hvis man ønsker en øget indsats – og regeringen er ikke uenig i, at dette kunne der være behov for – så må det ske gennem en forøgelse af bevillingerne til beskæftigelsesarbejder. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at vi ønsker fra regeringens side, fra arbejdsministeriets side, gerne at medvirke i en diskussion om, hvordan man kan lempe, hvordan man kan smidiggøre de gældende regler for beskæftigelsesarbejder.

Der er i arbejdsløshedsloven givet en bred mulighed for at yde beskæftigelsestilskud til arbejder, der udføres for statslige eller kommunale institutioner eller i særlige tilfælde for private institutioner eller private i det hele taget. Efter de gældende regler er det de lokale arbejdsmarkedsnævn, der har initiativet i disse spørgsmål. Men ved sådanne beskæftigelsesarbejder, i modsætning til det forslag, der her er fremsat fra kristeligt folkeparti, skal løn- og arbejdsvilkår være de sæd-